

Stockholms kommun
registrator.utbildning@stockholm.se
Rektorn vid Bernadottegymnasiet
thomas.lejdemalm@stockholm.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Bernadottegymnasiet
i Stockholms kommun

Tillsyn i Bernadottegymnasiet

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under år 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Bernadottegymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 13 september 2012 och den 18 september 2012.

Fakta om skolan

Bernadottegymnasiet som är beläget i stadsdelen Södermalm i centrala Stockholm, hade vid tillsynen 291 elever och är en av Stockholms 27 kommunala gymnasieskolor.

I årskurs 1 och 2 bedrivs verksamhet på introduktionsprogrammet preparandutbildning och det nationella samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning beteendevetenskap enligt Gy11. I årskurs 3 bedrivs verksamhet på samhällsvetenskapliga programmet enligt 1985 års skollag. Utbildningen på Bernadottegymnasiet är till viss del yrkesförberedande mot fem uniformsyrken inom polisen, försvarsmakten, kustbevakningen, tullverket och räddningstjänsten. I skolan finns elever från hela Stockholms kommun och kranskommuner.

Skolan leds av en rektor. Skolan är organiserad i ett lärararbetslag och två av lärarna har funktionen arbetslagsledare. De ingår i skolans pedagogiska ledningsgrupp. Stockholms kommuns gymnasieskolor är uppdelade i tio gymnasieområden. Tillsammans med Brännkyrka gymnasium och Södra latins gymnasium bildar Bernadottegymnasiet Gymnasieområde 1 under en gemensam gymnasiechef. I gymnasieområdet finns även en gemensam administrativ chef.

Kunskapsresultat

Den nationella statistiken visar att 87 procent av de elever som avslutade utbildningen år 2011 på Bernadottegymnasiet fick grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Motsvarande siffra för riket som helhet var 87 procent samma år. Den genomsnittliga betygspoängen var 14,3, vilket är något högre än rikets totala genomsnitt på 14,1 poäng, men något lägre jämfört med genomsnittet för kommunen som var 15 samma år. Endast 28 procent av eleverna vid Bernadottegymnasiet har fullföljt sin utbildning inom fyra år, vilket kan jämföras med motsvarande värde i riket som är 76 procent. Vid en jämförelse med tidigare år under den senaste femårsperioden har den genomsnittliga betygspoängen ökat något medan resultatet för grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier sjunkit något.

Skolverkets nationella statistik visar att alla elever inte nådde minst betyget godkänt i alla kärnämneskurser och projektarbetet. I kurserna Samhällskunskap A och Projektarbete är det lägst andel elever som når minst betyget godkänt, knappt 95 procent. I Idrott- och hälsa A når 97 procent av eleverna minst betyget godkänt. I övriga kurser som redovisas når 100 procent av eleverna minst betyget godkänt.

Helhetsbedömning

De genomsnittliga kunskapsresultaten för eleverna på Bernadottegymnasiet har ökat något jämfört med de senaste fem åren och ligger nu ungefär i linje med genomsnittet för riket. Av nationell statistik 2011 framgår däremot att 13 procent av eleverna saknade grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier och att endast 28 procent av eleverna fullföljde sin utbildning inom fyra år. Det anmärkningsvärt låga resultatet beträffande de elever som fullföljde sin utbildning inom fyra år har rektorn förklarat med att under läsåret 2007/2008 var ett sjuttioal elever inskrivna på skolan utan att bedriva sina studier där. Dessutom skedde ett större elevavhopp.

Skolan bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkningar. Exempel på det förebyggande arbetet är en introduktionsperiod på fyra veckor för årskurs 1, en veckolång resa till skärgården med samtliga elever och aktiviteter som görs regelbundet på skolan. Intervjuer med elever, Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 3 och Stockholms kommuns egen enkät visar att eleverna upplever skolmiljön som mycket trygg. Ordningsregler finns som är framtagna gemensamt med eleverna men rektorn måste se till att de utformas enligt de bestämmelser som gäller.

För de elever som går introduktionsprogrammet preparandutbildning saknas en plan för utbildningen vilket måste upprättas. Dessutom behöver de individuella studieplanernas innehåll förbättras.

Rektorn upplevs av lärare och elever som en tydlig pedagogisk ledare och bedriver tillsammans med lärarna ett systematiskt kvalitetsarbete. Resultaten av kvalitetsarbetet omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen. Även eleverna är på olika sätt delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade

brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 18 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Se till att ordningsreglerna är förenliga med de befogenheter som rektor och lärare har enligt 5 kap. i skollagen.

Motivering

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna måste vara förenliga med de befogenheter som rektorn och lärare har enligt 5 kapitlet i skollagen och den proportionalitetsprincip som anges i 5 kap. 6 § tredje stycket skollagen. I 5 kap. 6 § första stycket skollagen anges att rektorn och lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att bland annat tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Med omedelbara och tillfälliga åtgärder avses ingripanden under en kort och begränsad tid och som syftar till att komma till rätta med en akut situation (prop. 2009/10:165 s. 680-681). I 5 kap. 7 § skollagen anges i vilka situationer en elev får utvisas ur klassrummet. Eftersom utvisning är en ingripande åtgärd har lagstiftaren valt att särskilt reglera under vilka förutsättningar det får ske. Åtgärder som rektorn eller lärare vidtar enligt 5 kap. 6 § första och andra stycket får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Vid Bernadotte gymnasiet finns en ordningsregel som innebär att eleven utestängs från resterande del av undervisningspasset om eleven kommer för sent till lektionen. Även om läraren inom den allmänna befogenheten, med hänsyn till exempelvis övriga elevers studiero, kan ha möjlighet att i en viss specifik situation be en elev vänta utanför klassrummet en viss tid så kan skolans generella ordningsregel inte anses falla inom denna befogenhet. Konsekvensen av ordningsregeln (att stängas ute för resterande del av undervisningspasset) blir dessutom densamma för eleven som om rektorn eller läraren fattat beslut om utvisning ur undervisningslokalen. Som nämnts ovan får sådant beslut endast fattas under särskilt angivna förutsättningarna. Att elever stängs ute från resterande del av undervisningspasset står även i strid med den proportionalitetsprincip som uttrycks i 5 kapitlet 6 § tredje stycket skollagen.

Skolinspektionens utredning visar sammanfattningsvis att skolans ordningsregel inte är förenlig med bestämmelserna i 5 kapitlet skollagen. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

5 kap. 5 - 7 §§ skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att den individuella studieplanen på ett introduktionsprogram innehåller uppgifter om elevens studier.
- Se till att det på varje introduktionsprogram finns en plan för utbildningen som visar utbildningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska det upprättas en individuell studieplan för varje elev i gymnasieskolan. För en elev som läser ett introduktionsprogram ska den individuella studieplanen innehålla uppgifter om elevens studier i grundskolans ämnen, gymnasiekurser och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen. Utbildningen på ett introduktionsprogram ska också följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen.

Enligt skollagen är preparandutbildningen öppen för ungdomar som saknar de godkända betyg som krävs för behörighet till alla nationella program. Utbildningen ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier.

Vid intervju med rektorn och av dokumentstudier framgår att elever i preparandutbildningen saknar en plan för utbildningen som ska innehålla utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Utifrån planen för utbildningen ska en individuell studieplan upprättas för varje elev. Av de individuella studieplaner som Skolinspektionen har tagit del av saknas uppgifter om vilka grundskoleämnen som eleven läser och kommer att läsa. Då introduktionsprogrammen saknar nationellt fastställda programstrukturer och examens mål får den individuella studieplanen en extra viktig funktion för eleverna.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med de individuella studieplanerna och att det för introduktionsprogrammet saknas en plan för utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

17 kap. 7 § skollagen, 1 kap. 7 § 2010 års gymnasieförordning/ 1 kap. 12 § 1992 års gymnasieförordning.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet särskilt stöd.

- Skolans åtgärdsprogram innehåller inte en överklagandehänvisning.

Motivering

Enligt skollagen får beslut av en rektor om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § skollagen överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Under Skolinspektionens tillsynsbesök framkom vid dokumentstudier och i intervju med rektorn att skolans åtgärdsprogram saknade överklagandehänvisning.

Skolinspektionen bedömer bristen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

28 kap. 16 § skollagen

Skolinspektionen

2012-10-18

7 (7)

Dnr 43-2011:5456

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Marie Wiberg-Svensson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).